INFORMACIONS

SETMANARI ANDORRÀ NÚM. 007 | MULTILINGÜE

5-11 OCTUBRE 2026 informacions.ad

POLÍTICA

PALANTIR TENÍA A ANDORRA EN EL MAPA: ¿QUIÉN CONTROLARÁ LA SOBERANÍA DIGITAL DEL PRINCIPADO?

Imatge original de la publicació / miniatura del vídeo

Andorra está construyendo un Estado cada vez más digital, interoperable y dependiente del análisis de datos. En ese contexto, un dato obliga a mirar con más atención el proceso: desde 2021, Andorra figuraba expresamente dentro del territorio comercial privado de un responsable de Palantir Technologies junto con España y Portugal. Esto no demuestra que el Gobierno haya contratado a Palantir, ni que Andorra Telecom, FEDA, CASS, SAAS, Andorra Digital, AR+I o la banca hayan implantado sus plataformas. Pero sí justifica una pregunta concreta: si Andorra era un mercado identificado por la compañía, ¿qué actividad comercial o técnica se desarrolló realmente en el país?

Palantir no vende únicamente software convencional. Sus plataformas integran fuentes distintas y convierten datos dispersos en conocimiento operativo. Aquí aparece el problema de soberanía: un Estado puede conservar

TEXT ÍNTEGRE | PÀGINA 2

EN AQUEST NÚMERO

POLÍTICA | P. 3

LA SOBIRANIA DIGITAL D'ANDORRA DAVANT PALANTIR

POLÍTICA | P. 4

375,5 milions de "protecció social": el gran maquillatge estadístic del Govern

ANDORRA | P. 5

Andorra's Property Registry: When the Church Gets a Door of Its Own

ANDORRA | P. 6

Una porta reservada per a l'Església: el privilegi que neix amb el Registre andorrà

POLÍTICA

PALANTIR TENÍA A ANDORRA EN EL MAPA: ¿QUIÉN CONTROLARÁ LA SOBERANÍA DIGITAL DEL PRINCIPADO?

No es época para tontos | 2026-10-04 | CASTELLÀ

Imatge: miniatura original de la publicació.

Andorra está construyendo un Estado cada vez más digital, interoperable y dependiente del análisis de datos. En ese contexto, un dato obliga a mirar con más atención el proceso: desde 2021, Andorra figuraba expresamente dentro del territorio comercial privado de un responsable de Palantir Technologies junto con España y Portugal. Esto no demuestra que el Gobierno haya contratado a Palantir, ni que Andorra Telecom, FEDA, CASS, SAAS, Andorra Digital, AR+I o la banca hayan implantado sus plataformas. Pero sí justifica una pregunta concreta: si Andorra era un mercado identificado por la compañía, ¿qué actividad comercial o técnica se desarrolló realmente en el país?

Palantir no vende únicamente software convencional. Sus plataformas integran fuentes distintas y convierten datos dispersos en conocimiento operativo. Aquí aparece el problema de soberanía: un Estado puede conservar formalmente todos sus datos y, al mismo tiempo, depender de una arquitectura externa para comprenderlos y cruzarlos. La propiedad jurídica de la información no equivale al control efectivo sobre la capacidad de interpretarla.

El precedente español es revelador. Palantir comenzó con una prueba de concepto de 256.200 euros para Defensa y, un año después, la relación había escalado hasta un contrato de 16,54 millones para una solución de fusión y análisis de inteligencia. Este patrón obliga a mirar más allá de las grandes adjudicaciones. Una implantación puede comenzar con una demo, un piloto, un workshop, un NDA, una consultoría o un integrador tecnológico. Por eso, no encontrar el nombre de Palantir en un contrato público no basta para descartar contactos previos.

Francia aporta una advertencia todavía más importante. La DGSI utilizó Palantir durante años y el Estado francés ha decidido sustituir progresivamente esa dependencia por una solución nacional. No porque haya acusado a Palantir de espionaje o robo de datos, sino porque una infraestructura crítica debe poder ser auditada, comprendida y sustituida. Cuando una plataforma estructura durante años los flujos de trabajo y los modelos de datos, abandonarla puede resultar lento, caro y técnicamente complejo.

La dimensión de Andorra amplifica la cuestión. El país concentra en pocos actores las telecomunicaciones, la energía, la salud, la seguridad social, las finanzas y la administración. Esta estructura facilita la innovación, pero también hace muy poderosa cualquier plataforma capaz de relacionar información de varios sectores. El riesgo no es la digitalización, sino que la capacidad tecnológica crezca más rápido que la supervisión.

Este desequilibrio es relevante porque la APDA ha reconocido limitaciones de recursos ante los retos de la inteligencia artificial, la biometría y el tratamiento masivo de información. Una arquitectura compleja no se controla solo con una buena ley: hacen falta especialistas, auditorías y capacidad real de inspección.

La investigación no debe convertir sospechas en acusaciones, pero tampoco puede aceptar el silencio. El Gobierno podría aclarar si desde 2021 ha habido reuniones, demostraciones, pruebas de concepto, pilotos, negociaciones o contactos con Palantir o con representantes e integradores vinculados a la compañía. Las mismas preguntas son pertinentes para Andorra Digital, Andorra Telecom, FEDA, CASS, SAAS, AR+I, la AFA y el sector financiero privado.

La soberanía digital no consiste en fabricar toda la tecnología dentro del país. Consiste en conservar la capacidad de auditarla, comprenderla, migrarla y sustituirla sin perder el control de los servicios esenciales. El hecho de que Palantir tuviera a Andorra dentro de su mapa comercial desde 2021 no prueba ninguna operación secreta, pero sí justifica una investigación clara sobre con quién habló, qué ofreció y hasta dónde llegó. La pregunta final es simple: ¿quién tendrá el poder de leer, relacionar y convertir los datos de Andorra en

decisiones cuando la infraestructura sea demasiado compleja para volver atrás?

Article original: informacions.ad | Vídeo original

LA SOBIRANIA DIGITAL D'ANDORRA DAVANT PALANTIR

No es época para tontos | 2026-10-04 | CATALÀ

Imatge: miniatura original de la publicació.

Andorra accelera la seva transformació digital amb una administració cada vegada més interconnectada, més ús del núvol, més intel·ligència artificial i més capacitat d'analitzar dades de manera transversal. En aquest context, el fet que Andorra figurés des del 2021 dins del territori comercial privat d'un responsable de Palantir Technologies mereix una atenció especial. No hi ha constància pública d'un contracte entre Palantir i el Govern d'Andorra, ni proves que Andorra Telecom, FEDA, CASS, SAAS, Andorra Digital, Andorra Recerca + Innovació o la banca hagin implantat les seves plataformes, però tampoc es pot ignorar que el país formava part explícitament del seu mapa comercial. La pregunta, per tant, és què va fer Palantir a Andorra, amb qui va parlar i si es van arribar a presentar solucions, demostracions o proves de concepte.

Palantir es dedica a integrar grans volums d'informació procedent de sistemes diferents, establir relacions entre dades disperses i convertir-les en eines operatives de decisió. El problema de sobirania no consisteix necessàriament que les dades surtin del país, sinó que una administració o una empresa pugui acabar depenent de la plataforma que permet entendre-les. Un Estat pot conservar jurídicament la propietat de tota la informació i, al mateix temps, perdre autonomia si els seus processos, models analítics i fluxos de treball depenen d'una arquitectura externa difícil de substituir.

Espanya mostra com pot començar aquesta dependència. Palantir va entrar a Defensa mitjançant una prova de concepte relativament petita i, un any després, va obtenir un contracte molt superior per a una solució de fusió i anàlisi d'intel·ligència. Això obliga a mirar més enllà de les grans adjudicacions públiques, perquè una relació pot començar amb una demostració, un pilot, un taller, una integració limitada, una consultora o un subcontractista. Per tant, l'absència d'un contracte públic visible no permet descartar contactes previs.

França ofereix un precedent encara més clar. La DGSI va utilitzar Palantir durant anys, però l'Estat francès ha decidit substituir progressivament aquesta tecnologia per una alternativa nacional per raons de sobirania. La lliçó no és necessàriament que Palantir s'apropiï de les dades, sinó que una dependència operativa pot arribar a ser molt difícil de revertir. Quan una plataforma es converteix en la capa que relaciona la informació, genera models i ajuda a prendre decisions, substituir-la pot exigir anys de treball, migracions, reentrenament i reconstrucció de processos.

A Andorra aquest risc mereix una atenció especial perquè el país concentra en molt pocs actors les telecomunicacions, l'energia, la salut, la seguretat social, les finances i l'administració. Aquesta concentració facilita la innovació, però també pot multiplicar l'impacte d'una plataforma capaç de connectar fonts diverses. Al mateix temps, el Govern impulsa el Bus d'Interoperabilitat, la digitalització massiva dels tràmits i l'adopció de tecnologies avançades, mentre l'APDA ha reconegut limitacions de recursos davant l'augment dels reptes relacionats amb la intel·ligència artificial, la biometria i el tractament massiu de dades.

La qüestió, per tant, no s'hauria de plantejar com una acusació contra Palantir sense proves, sinó com una exigència de transparència. El Govern podria aclarir si des del 2021 hi ha hagut reunions, demostracions, pilots, proves de concepte, negociacions o contactes amb Palantir o amb representants i integradors vinculats a la companyia. Les mateixes preguntes són pertinents per a Andorra Telecom, FEDA, CASS, SAAS, Andorra Digital, Andorra Recerca + Innovació, l'AFA i el sector financer privat. La sobirania digital no consisteix a fabricar tota la tecnologia dins del país, sinó a conservar la capacitat d'auditar-la, entendre-la, migrar-la i substituir-la sense perdre el control dels serveis essencials. El fet que Palantir tingués Andorra dins del seu mapa comercial des del 2021 no prova cap contracte ni cap operació secreta, però sí justifica una investigació concreta sobre amb qui va parlar, què va oferir i fins on va arribar.

Article original: informacions.ad | Vídeo original

375,5 milions de “protecció social”: el gran maquillatge estadístic del Govern

No es época para tontos | 2026-10-05 | CATALÀ

Imatge: miniatura original de la publicació.

El Govern pot presumir d’una xifra espectacular: 375,5 milions d’euros de despesa pública en protecció social el 2025, un 9,2% més que l’any anterior. El problema és que, quan s’obre la caixa i es mira què hi ha dins, el relat triomfalista comença a desfer-se.

Aquests 375,5 milions no són 375,5 milions en ajudes concedides pel Govern. La xifra agrega Govern, comuns, CASS, branca general, branca de jubilació, Institut Nacional de l’Habitatge, Institut Andorrà de les Dones i Fons de Reserva de Jubilació. És una classificació estadística legítima, però utilitzada sense context pot convertir-se en un magnífic instrument de propaganda.

La partida més gran és “gent gran”: 203,7 milions d’euros, més del 54% del total. I encara més revelador: dels 31,7 milions que augmenta la despesa durant el 2025, 21,3 milions, aproximadament el 67%, provenen exclusivament d’aquesta categoria.

Però aquí arriba la dada que ho canvia tot. Les prestacions contributives de jubilació sumen uns 174,3 milions d’euros. La branca de jubilació ingressa prop de 220 milions, dels quals 207,7 milions provenen de cotitzacions de treballadors i autònoms. L’aportació del Govern per a prestacions no contributives és d’uns 6,9 milions. I la branca acaba l’exercici amb un superàvit de 29,4 milions.

Per tant, una gran part del que es presenta sota el paraigua de “protecció social” no és una generosa transferència del Govern: són diners cotitzats pels mateixos treballadors durant anys i retornats en forma de pensions.

Mentrestant, les partides que haurien de servir per comprovar si l’Estat social realment es reforça expliquen una història molt menys còmoda. Família i fills baixa un 6,6%. Desocupació cau un 5%. Discapacitat retrocedeix un 0,9%. I l’exclusió social queda reduïda a 2,12 milions, només un 0,6% del total.

També hi ha maquillatge en habitatge. Es parla de 30,8 milions, dels quals 25,3 milions corresponen a habitatge social. Però l’increment respecte de l’any anterior és només d’uns 1,52 milions, menys del 5% de tot l’augment global. I dins del gran paquet de “protecció social” hi ha també 27,8 milions d’inversió real, és a dir, construcció i actius públics que no equivalen necessàriament a diners que arriben directament a les famílies que no poden pagar el lloguer.

La mateixa operació es repeteix amb la despesa per habitant. Passa de 4.213 a 4.412 euros, un augment del 4,7%. Però amb un IPC del 2,7%, l’increment real per habitant queda aproximadament al voltant del 2%. Bastant lluny del 9,2% que llueix el gran titular.

I encara queda la comparació europea. Andorra destina aproximadament el 9,4% del PIB a protecció social. La mitjana de la Unió Europea se situa al 19,6%. França supera el 23%, Alemanya i Bèlgica el 20%, i fins i tot Malta ronda el 9,8%.

Però hi ha un altre element inquietant: el moment polític. Aquesta xifra apareix mentre es tramita el pressupost del 2027 i just abans d’una reunió clau sobre la sostenibilitat de les pensions. Això permet construir dos relats perfectament compatibles políticament: primer, “mai no hem gastat tant en protecció social”; després, “les pensions pesen massa i cal reformar el sistema”.

La dada no és falsa. El problema és què s’explica i què s’amaga darrere del número.

I aquí també falla una part de la premsa local. Repetir un comunicat, canviar quatre paraules i publicar-lo no és fiscalitzar el poder. Periodisme és preguntar qui paga realment aquests 375,5 milions, quina part són cotitzacions, quina part són ajudes, quina part és inversió i quines partides socials estan caient.

Perquè si això són les notícies, ara toca explicar la veritat.

Article original: informacions.ad | Vídeo original

ANDORRA

Andorra’s Property Registry: When the Church Gets a Door of Its Own

No es época para tontos | 2026-10-06 | ENGLISH

Imatge: miniatura original de la publicació.

Andorra is preparing to create something every modern state needs: a Property Registry capable of establishing, with legal certainty, who owns what. That should be the simple part. The harder question is why a system supposedly designed around equal rules is being born with a special route reserved for one institution: the Catholic Church.

At the centre of the controversy is Article 90 and what the bill calls “immatriculation by ecclesiastical certification.” The defence of the provision sounds reassuring: the Church must still provide a written title of ownership, therefore no real privilege exists. But that argument creates an obvious contradiction. If the title is already valid and sufficient, why does the Church require a separate legal procedure? If the special route changes nothing, it is unnecessary. If it changes something, citizens have the right to know exactly what advantage it provides and why.

This is not a debate about faith. It is about constitutional hygiene.
Andorra’s Constitution guarantees equality before the law while recognising a special historical relationship with the Catholic Church. But history is not a blank cheque. Ceremonial recognition does not automatically justify procedural advantages in property law, particularly in a country where the Bishop of Urgell is not merely a religious authority: he is also one of the two Heads of State.
That dual role matters.

The Church in Andorra is not simply the guardian of Romanesque chapels and parish houses. Ecclesiastical structures have managed assets worth extraordinary sums. The inheritance of Maria Dolors Maestre, publicly valued in the hundreds of millions of euros, and the subsequent sale of important real-estate assets such as Borda Nova demonstrate that religious institutions can operate in exactly the same property market as developers, investors, banks and major fortunes.
There is nothing illegal about that. But when an institution behaves as an economic actor, the argument for exceptional treatment becomes weaker, not stronger.

Spain should serve as a warning. For years, the Catholic Church enjoyed extraordinary powers to register property through ecclesiastical certification. Tens of thousands of assets were eventually registered, including not only churches but land, homes, commercial premises and other properties. The controversy reached the European Court of Human Rights and Spain ultimately abolished the privilege in 2015.
The Andorran mechanism is not identical, and pretending otherwise would be intellectually dishonest. But the lesson remains: whenever the beneficiary of a property claim is also allowed to issue documentation carrying special registral significance, democracy should demand additional safeguards.

The broader Andorran context makes the issue still more sensitive.
The history of Crèdit Andorrà includes figures linked to Opus Dei. “La Caixa” once controlled 46.35% of the bank. Josep-Delfí Guàrdia, appointed to the Constitutional Court by Episcopal Co-Prince Joan-Enric Vives, simultaneously occupied senior positions within CriteriaCaixa.
None of these facts proves corruption. But they demonstrate how religious, financial and institutional elites can overlap inside an extraordinarily small state.

The same caution applies to the judiciary. Several senior magistrates serving in Andorra built important parts of their careers in Girona. This is legal and can partly be explained by formal judicial cooperation between Spain and Andorra. But Girona was also the setting for the Info-Cobro scandal and the collapse of Jordi Cuxart’s auction business.
Fernando Lacaba, then president of the Girona Provincial Court, later attempted to become a magistrate in Andorra. Carles Cruz Moratones, who would also serve in the Andorran judiciary, had participated in a chamber dealing with a case connected to the Info-Cobro bankruptcy.
Again: coincidence is not guilt.

But democratic vigilance begins precisely where criminal accusations end. Institutions should not wait for a scandal before examining concentrations

of power, professional networks and potential conflicts of interest.

That principle becomes even more important while Andorra is expanding public intervention in distressed property, bankruptcies, auctions, direct awards and rights of first refusal. In such a small jurisdiction, every valuation, failed auction, direct adjudication, exercise of pre-emption and judicial challenge should leave an impeccable documentary trail.

That is why the Social Democrats' proposal raises a question the Government cannot answer with tradition alone:
Why does the Catholic Church need its own route into the Property Registry?

Article original: informacions.ad | Vídeo original

Una porta reservada per a l'Església: el privilegi que neix amb el Registre andorrà

No es época para tontos | 2026-10-06 | CATALÀ

Imatge: miniatura original de la publicació.

Andorra està a punt de crear una de les eines jurídiques més importants d'un Estat modern: el Registre de la Propietat. No és un simple arxiu administratiu. És el sistema que haurà de determinar qui és propietari de cada metre quadrat del país, quines càrregues existeixen i amb quines garanties es transmet un patrimoni. Precisament per això costa entendre que el nou sistema pugui néixer ja amb una porta diferenciada per a una institució concreta.

El centre del debat és l'article 90 i la denominada "immatriculació per certificació eclesiàstica". El projecte andorrà no reprodueix exactament el vell model espanyol, perquè exigeix també un títol escrit de domini. Però això no resol el problema: el fa encara més evident. Si aquest títol ja acredita la propietat, per què necessita l'Església una certificació especial? Si no aporta cap avantatge, l'article és inútil. Si l'aporta, Govern i majoria parlamentària haurien d'explicar quin és, per què existeix i per què no està disponible en les mateixes condicions per a tothom.

No estem davant d'una qüestió de fe. Estem davant d'una qüestió d'igualtat jurídica. La Constitució estableix que totes les persones són iguals davant la llei i prohibeix la discriminació per raó de religió. És cert que la mateixa Constitució reconeix una relació especial de l'Estat amb l'Església catòlica, però aquesta singularitat històrica no converteix automàticament qualsevol tractament diferenciat en necessari, proporcional o acceptable.

Espanya ofereix un precedent que Andorra faria bé de no ignorar. Durant dècades, les certificacions eclesiàstiques van permetre milers d'inmatriculacions i van generar conflictes sobre temples, terrenys, habitatges i altres propietats. Aquell sistema va acabar desapareixent. El model andorrà és diferent, sí, però la lliçó continua sent vàlida: quan una institució interessada en una propietat produeix documentació amb un valor registral singular, la transparència ha de ser màxima.

I Andorra afegeix una particularitat excepcional: el bisbe d'Urgell no és únicament una autoritat religiosa. És també Copríncep i cap d'Estat. El Bisbat ha gestionat, a més, patrimonis immobiliaris de gran valor. La successió de Maria Dolors Maestre i operacions posteriors amb actius com Borda Nova demostren que no estem parlant només d'esglésies, capelles o rectorats, sinó d'un actor capaç d'administrar patrimoni amb un enorme pes econòmic.

Això no permet acusar ningú d'il·legalitat. Però sí obliga a formular una pregunta elemental: si una institució concentra poder religiós, patrimoni i una vinculació directa amb la prefectura de l'Estat, ¿ha de tenir menys controls o més controls que qualsevol altre propietari?
La fotografia s'amplia quan apareixen altres connexions institucionals. Persones vinculades històricament a l'Opus Dei figuren en els orígens de Crèdit Andorrà; "la Caixa" va arribar a tenir una participació molt important en l'entitat; i Josep-Delfí Guàrdia, nomenat magistrat del Tribunal Constitucional pel Copríncep episcopal Joan-Enric Vives, va ocupar responsabilitats rellevants a CriteriaCaixa. Cap d'aquestes connexions prova per si mateixa cap irregularitat. Però els conflictes d'interès potencials no desapareixen perquè no hi hagi delicte: es resolen amb incompatibilitats

clares, declaracions públiques i control institucional.

I encara hi ha una altra peça que exigeix atenció. Andorra discuteix noves facultats públiques sobre immobles procedents de fallides, execucions i eventuals adjudicacions, mentre una part significativa de l'alta justícia andorrana compta amb magistrats procedents de la jurisdicció espanyola, alguns amb llargues trajectòries a Girona. Això és legal i existeixen mecanismes de cooperació judicial. El fet, per si sol, no demostra absolutament res.

Però Girona també va conèixer l'escàndol d'Info-Cobro i Jordi Cuxart. Fernando Lacaba, que presidia l'Audiència Provincial, va intentar posteriorment accedir al Tribunal Superior andorrà, i Carles Cruz Moratones va intervenir judicialment en un recurs relacionat amb el concurs d'Info-Cobro abans d'exercir a Andorra.
Coincidència no és culpabilitat. Però una acumulació de coincidències és una raó legítima per documentar, controlar i vigilar, no per mirar cap a una altra banda.

Per això la proposta del PS d'eliminar el tractament registral específic de l'Església planteja una pregunta que Govern haurà de respondre amb arguments jurídics, no amb tradicions: què justifica avui aquesta excepció?

La fórmula més transparent és extraordinàriament senzilla: una propietat, un títol, un registre i les mateixes regles per a tothom.
No es tracta d'anar contra l'Església. Es tracta d'evitar que qualsevol institució, per antiga, poderosa o constitucionalment singular que sigui, disposi d'una porta lateral dins d'un sistema que precisament hauria de néixer per garantir seguretat jurídica.

Andorra no necessita més excepcions. Necessita més llum.

Article original: informacions.ad | Vídeo original

El miratge estadístic de la banca andorrana: 774 milions que ningú no explica

No es época para tontos | 2026-10-05 | CATALÀ

Imatge: miniatura original de la publicació.

La banca andorrana ha registrat un moviment prou important perquè qualsevol plaça financera seriosa hagués exigit explicacions immediates. Entre el primer i el segon trimestre del 2026, els actius bruts de les entitats andorranes davant de no residents haurien passat d'uns 8.560 milions d'euros a aproximadament 7.788 milions. La diferència ronda els 774 milions d'euros en només noranta dies. És prop d'un 9% dels actius exteriors bruts del sistema en un trimestre.

I, tanmateix, bona part de la informació publicada s'ha limitat a repetir que la posició exterior neta de la banca disminueix un 7,6% interanual. Aquesta és la primera distorsió del relat: mirar la fotografia d'un any per evitar explicar què ha passat durant els últims tres mesos. La posició neta se situava entorn dels 5.300 milions d'euros a finals del 2025 i durant el primer trimestre del 2026; entre març i juny cau gairebé 700 milions, aproximadament un 13,2% trimestral.

Cal ser rigorosos: aquests diners no han "desaparegut" necessàriament. No hi ha, amb les dades disponibles, cap prova d'un forat patrimonial, d'insolvència ni d'una fugida massiva de dipòsits. Poden existir reclassificacions comptables, moviments entre empreses del mateix grup, venciments de bons, variacions de valoració o trasllats d'actius cap a filials estrangeres. Precisament per això la manca d'explicacions resulta tan greu.

Les dades tampoc encaixen amb un pànic bancari. Els passius davant de no residents només baixen d'uns 3.267 milions a 3.193 milions, uns 73 milions. Mentrestant, els actius exteriors es redueixen prop

de 775 milions. La desproporció és enorme. No sembla que siguin els clients estrangers els que obliguin les entitats a vendre actius massivament per retornar dipòsits. El moviment està sobretot a l'altra banda del balanç: en les decisions de tresoreria i inversió de les pròpies entitats.
Tampoc no hi ha senyals clars d'una fugida massiva de diners dels residents. L'agregat monetari M3 es manté pràcticament pla, passant d'uns 7.420 milions a 7.434 milions.

Una part del moviment podria haver tornat a l'economia andorrana. Els actius bancaris davant de sectors residents augmenten d'aproximadament 3.991 milions a 4.105 milions, uns 114 milions. Podria ser una repatriació parcial d'inversions internacionals per augmentar el crèdit intern. Però l'aritmètica continua deixant una pregunta enorme: si als 774 milions de reducció exterior hi restem aquests 114 milions, encara queden uns 660 milions sense una explicació pública clara.

Aquest és el veritable problema. No podem afirmar que existeixi una crisi, però tampoc podem considerar normal que centenars de milions canviïn de posició dins del balanç del sistema sense una explicació proporcional a la magnitud del moviment.

La qüestió és especialment sensible en una plaça financera com Andorra, amb un sistema bancari molt gran en relació amb l'economia del país, una elevada exposició internacional i una dependència important de capitals de no residents. En aquest context, saber si aquests actius eren liquiditat immediata, préstecs intragrup, bons vençuts o simples reclassificacions no és cap detall tècnic.

I aquí apareix també el fracàs de bona part de la premsa local. Quan els mitjans reprodueixen les mateixes xifres, el mateix relat i les mateixes justificacions sense formular la pregunta elemental —per què els actius bruts davant de l'exterior han caigut gairebé un 10% en tres mesos?— deixen d'exercir de contrapoder i passen a funcionar com a simples distribuïdors de comunicats.

L'AFA i les pròpies entitats haurien de respondre quatre preguntes molt concretes: quina part dels 774 milions correspon a operacions intragrup; quina part prové de venciments o canvis de valoració; quin impacte ha tingut sobre les ràtios de liquiditat; i si el moviment és generalitzat o està concentrat en una sola entitat.

No sabem que hi hagi un forat. No sabem que hi hagi una crisi. Però sí sabem que centenars de milions han canviat de lloc sense una explicació pública suficient. I en una plaça financera que viu de la confiança, això ja és notícia.

Article original: informacions.ad | Vídeo original

SOCIETAT

Doble pany per a les universitats andorranes: qualitat abans que discrecionalitat

No es época para tontos | 2026-10-05 | CATALÀ

Imatge: miniatura original de la publicació.

Andorra no es pot permetre convertir la universitat en una simple llicència administrativa. Obrir una universitat no és obrir un comerç. Una universitat expedeix títols oficials, projecta el nom del país a l'exterior, condiciona la reputació acadèmica de l'Estat i obliga les institucions públiques a garantir que darrere de cada diploma hi hagi qualitat real. Per això la proposta del Partit Socialdemòcrata d'exigir que la creació d'universitats passi pel Consell General no és cap caprici: és una garantia democràtica elemental.

El debat és urgent perquè el sistema ha crescut a una velocitat vertiginosa. En pocs anys Andorra ha passat de tres universitats privades, a més de la Universitat d'Andorra, a vuit universitats en total: una pública i set privades. El sistema arriba a oferir 54 titulacions oficials i es mou al voltant dels 5.000 estudiants. Però mentre augmenten les marques universitàries, les xifres obliguen a preguntar-se què s'està construint. Les universitats privades van passar de 2.273 estudiants el curs 2023-2024 a 1.490 el 2024-2025: gairebé 800 menys, prop d'un 34% de caiguda en un any.

Aquesta dada no permet condemnar tot el sector privat, però sí exigeix molta més vigilància. I aquí apareix la gran contradicció del Govern. El mateix Executiu ha reconegut que calia frenar i ordenar el creixement, fins al punt d'imposar una moratòria. També ha defensat que l'educació no és un mercat comercial qualsevol. Si això és cert, per què la

decisió final sobre una nova universitat ha de quedar en mans del mateix Govern?

El PS planteja una resposta molt més sòlida: un doble pany. Primer, el control tècnic i acadèmic d'AQUA. Després, el control democràtic del Consell General. Una universitat només hauria d'avançar si supera una avaluació rigorosa i si la seva creació és debatuda i aprovada públicament pel Parlament. No es tracta de substituir els tècnics pels polítics, sinó d'evitar que una decisió estratègica de país quedi tancada dins d'un despatx ministerial.

El Govern parla d'agilitat. Però l'agilitat no pot convertir-se en una excusa per reduir controls. Quan està en joc el valor dels títols andorrans, la reputació internacional del país i la credibilitat de tot el sistema, anar de pressa no és necessàriament governar millor. La solució és perfectament viable: informe favorable i vinculant d'AQUA, criteris objectius, expedient públic, termini màxim per resoldre i vot motivat al Consell General. Es pot ser àgil sense renunciar a la transparència.

La situació d'AQUA reforça encara més aquesta necessitat. L'organisme encarregat de garantir la qualitat ha reconegut que els seus recursos humans i materials no han crescut al mateix ritme que el nombre d'universitats ni que l'expansió de la docència en línia. És difícil vendre un discurs de control absolut quan el mateix supervisor adverteix que el sistema ha crescut més de pressa que la seva capacitat real de seguiment.

També és encertada la proposta socialista de reforçar l'estabilitat del professorat. Una universitat no pot funcionar com una plataforma que contracta docents quan necessita cobrir una assignatura i se'n desprèn quan deixa de necessitar-los. Sense un nucli estable de professorat no hi ha recerca continuada, tutories, seguiment, direcció acadèmica, innovació docent ni projecte institucional. La qualitat no es construeix a base d'improvisació. I encara menys en un sistema que aspira a vendre excel·lència universitària internacional.

El mateix passa amb la igualtat d'accés. Les beques anuals són necessàries, però no substitueixen un dret blindat per llei. Convertir l'accés per raons econòmiques, socials, personals o de discapacitat en una garantia estructural és molt més segur que deixar-lo dependre de les prioritats pressupostàries de cada exercici. El PS planteja drets; el Govern respon amb gestió anual. No és el mateix.

La qüestió de fons és simple i incòmoda. Si una nova universitat afecta la credibilitat dels títols, la marca Andorra, els recursos d'AQUA i l'estratègia educativa del país durant dècades, el Govern ha d'explicar per què una decisió d'aquesta magnitud ha de quedar concentrada en l'Executiu i no passar pel Consell General.

El doble pany que defensa el PS no és burocràcia. És control, transparència i responsabilitat. És impedir que primer s'obri la porta i després es pregunti si hi havia prou inspectors, prou professors, prou qualitat o prou projecte de país.

En educació superior, posar controls abans del problema no és frenar Andorra. És protegir-la.

Article original: informacions.ad | Vídeo original

Com funciona la certificació eclesiàstica? El privilegi que obre una porta pròpia a l'Església

No es época para tontos | 2026-10-06 | CATALÀ

Imatge: miniatura original de la publicació.

Andorra prepara el seu nou Registre de la Propietat, però el projecte introdueix una figura que mereix una explicació molt més profunda: la certificació eclesiàstica.

La qüestió és aparentment senzilla. Si qualsevol ciutadà o empresa ha d'acreditar documentalment la propietat d'un immoble i sotmetre aquesta documentació a controls independents, per què l'Església necessita un procediment específic si també disposa d'un títol escrit?
El problema que analitzem és precisament aquest: en el mecanisme eclesiàstic, la mateixa autoritat religiosa vinculada al patrimoni és qui emet la certificació que adquireix rellevància registral. És a dir, una institució que pot actuar com a part interessada disposa alhora d'una via pròpia per acreditar els seus drets.

I no parlem únicament d'ermites romàniques o edificis religiosos. Parlem també de patrimoni immobiliari de gran valor i herències milionàries. Gestionar aquest patrimoni és perfectament legítim;

la pregunta és si és compatible amb un sistema transparent que una institució disposi de regles o mecanismes diferents dels aplicables a la resta.

En aquest vídeo expliquem, de manera directa, què és la certificació eclesiàstica, com funciona i per què la seva incorporació al futur Registre de la Propietat d'Andorra planteja una qüestió elemental d'igualtat i transparència:

Si el títol de propietat és suficient, per què cal una porta especial?
Una propietat. Un títol. Un registre. Les mateixes regles per a tothom.

Article original: informacions.ad | Vídeo original

OPINIÓ

La justícia i els seus actors no funcionen

Josep Parramon | 2026-10-11 | CATALÀ

Per molt que la majoria dels actors judicials diguin que coneixen el dret, una gran part —no tots— té greus defectes professionals, provinents de vicis històrics de funcionament que es remunten a fa més de quaranta anys. Es tracta de malformacions professionals molt difícils de resoldre amb simples lleis de funcionament promogudes pel Consell Superior de la Justícia i pel Consell General. En definitiva, parlant ara en termes generals i sense entrar en particularitats, hi ha mals comportaments constants en l'aplicació del dret per part de magistrats, batlles, secretaris judicials, oficials i auxiliars, com també dels fiscals.

Per esmentar un cas, entre molts altres que explicarem un altre dia, cal assenyalar que les lleis civils i penals estableixen que les citacions judicials sempre han de ser practicades pels secretaris judicials, que donen fe pública, assistits pels nuncis. Doncs bé, alguns secretaris judicials se salten la llei i, abusant del dret, ordenen il·legalment a la policia que comuniqui citacions a ciutadans o advocats.

La policia, executant l'encàrrec d'un secretari judicial que incompleix la llei, et truca perquè vagis a recollir la citació a comissaria, o bé et para a la frontera a les dues de la matinada per comunicar-te-la.

És un absolut abús del dret per part de la justícia que perjudica voluntàriament la policia, que ha d'estar al servei del ciutadà en compliment de la llei, i no coaccionar-lo per ordre d'un secretari judicial que incompleix la llei i fa que la policia també la incompleixi.

Índex de dotze opinions ja elaborades, pendents d'actualització i millora

Relació de les opinions de Josep Parramon sobre la justícia, les institucions i el model constitucional andorrà. Aquest índex recull les tesis de l'autor; no conté el desenvolupament íntegre dels dotze articles.

1. La justícia i els seus actors no funcionen.
2. Ignorància dels jutges i magistrats estrangers sobre el dret i el saber fer andorrans.
3. Els polítics menyspreen els juristes i advocats del país.
4. Els jutges i magistrats estrangers no tenen prou capacitat ni formació per formar part del poder judicial andorrà.
5. La justícia i el Govern ordenen la destrucció de BPA sense fets ni normes legals objectives que ho justifiquin.
6. La Constitució garanteix una democràcia censitària parroquial o comunal. La Constitució no recull ni garanteix una democràcia directa de la voluntat popular.
7. La Constitució no regula de manera democràtica l'organització de la justícia mitjançant el Consell Superior de la Justícia.
8. No existeixen imparcialitat ni independència dels batlles, dels magistrats del Tribunal Constitucional ni dels del Tribunal Superior. Explicar el cas del jutge espanyol i les incompatibilitats amb CaixaBank.
9. La Fiscalia General i el fiscal general, per llei, manen més que el Consell General i el Govern.
10. El fiscal, sense prou control del Govern i del Parlament, posseeix un poder discrecional autoritari.
11. Un altre inconvenient per al creixement del país és la UIFAND: Unitat d'Intel·ligència Financera d'Andorra.
12. Reforma i canvi d'una constitució democràtica mitjançant un procés constituent.

Les opinions, valoracions i afirmacions expressades en aquest article corresponen exclusivament a la persona que el signa i no representen necessàriament la línia editorial d'informacions.ad. La seva publicació no implica que el mitjà les comparteixi ni les assumeixi com a pròpies. Consulteu l'avís legal i la política d'opinió. Avís legal

Article original: informacions.ad

SUMARI COMPLET

PALANTIR TENÍA A ANDORRA EN EL MAPA: ¿QUIÉN CONTROLARÁ LA SOBERANÍA DIGITAL DEL PRINCIPADO? · P. 2
LA SOBIRANIA DIGITAL D'ANDORRA DAVANT PALANTIR · P. 3
375,5 milions de "protecció social": el gran maquillatge estadístic del Govern · P. 4

Andorra’s Property Registry: When the Church Gets a Door of Its Own · P. 5
Una porta reservada per a l’Església: el privilegi que neix amb el Registre andorrà · P. 6
El miratge estadístic de la banca andorrana: 774 milions que ningú no explica · P. 7
Doble pany per a les universitats andorranes: qualitat abans que discrecionalitat · P. 8
Com funciona la certificació eclesiàstica? El privilegi que obre una porta pròpia a l’Església · P. 9
La justícia i els seus actors no funcionen · P. 10